

Առաջարկ

Առաջնորդվել ՀՀ Ֆինանսների նախարարի 2016թ. փետրվարի 1-ի թիվ 37- ն հրամանի պահանջների դրույթներով: Հավելված 1-ի 48-րդ կետը, ինչպես նաև հավելված 2-ով հաստատված գրանցամատյանների օրինակելի ձևերի պահանջներով:

Համայնքապետարանի դիրքորոշումը

Պարզաբանում եմ, որ Համայնքապետարանի հաշվեկշռում հաշվառված և չշահագործվող թվով յոթ ծառայողական մեքենաներից չորսի օտարման վերաբերյալ համայնքի ավագանին կայացրել է օտարման որոշում և անկախ գնահատողի կողմից տրանսպորտային միջոցների գնահատման արդյունքում կազմված հաշվետվության հիման վրա սահմանել է աճուրդի մեկնարկային գին: Օրենքով սահմանված կարգով հայտարարված աճուրդ-վաճառքին մասնակից չլինելու պատճառով այն համարվել է չկայացած:

Ինչ վերաբերվում է ծառայողական մեքենաների շահագործման նպատակով տրամադրված վառելիքի ծախսագրման թերություններին ապա հայտնում եմ որ վառելիքի բաշխումը իրայանացվել է բաշխման տեղեկագրերի հիման վրա, իսկ ծախսագրումները կատարվել են ծառայողական մեքենաների երթուղային թերթիկներում արտացոլված վազքի հիման վրա կիրառելով ՀՀ կառավարության 01 հունիսի 2005 թվականի N 1001-Ն որոշմամբ սահմանված նորմատիվները և համապատասխան գործակիցները: Վազքաչափի ցուցիչների որոշակի խափանումների դեպքում կիրառել ենք հիշյալ որոշմամբ սահմանված նորմատիվները, ինչպես նաև իրականացրել ենք փաստացի վազքի խրոնոմետրաժ հիմք ընդունելով ծառայողական մեքենայից օգտվողի կողմից տրամադրված երթերի տվյալները:

17. «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի մասով արձանագրված անհամապատասխանությունների վերաբերյալ

Անհամապատասխանություն

2017 թ. առաջին կիսամյակի ընթացքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքներն իրականացվել են Գյումրու համայնքապետարանի բնակկոմունալ բաժնի կողմից: Աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքների գծով աշխատակիցներն ընդգրկվել են համայնքապետարանի աշխատակազմի հաստիքացուցակի տեխսպասարկման անձնակազմ բաժնում: Առկա է եղել անհամապատասխանություն «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներով մասով, այն է. «Համայնքի ավագանու որոշմամբ աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին իրականացնում են անմիջականորեն համայնքային հիմնարկները կամ համայնքի կարիքների համար գնումների մասին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ընտրված օպերատորը»: 2017 թ. երկրորդ կիսամյակից սկսած համայնքի աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները իրականացվել են «Գյումրու կոմունալ ծառայություն» Համայնքային Բյուջետային Հիմնարկի միջոցով /այսուհետ՝ Բյուջետային հիմնարկ/:

Առկա է անհամապատասխանություն «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի մասով, համայնքի ավագանի 2017-2018 թթ. համար չի հաստատել համայնքի սանիտարական մաքրմանը վերաբերող ամբողջական սխեման, որը պետք է պարունակեր հետևյալ հիմնական տարրերը, այն է՝ համայնքում առաջացող աղբի ծավալների մոտավոր հաշվարկը, սանիտարական մաքրման ենթակա տարածքները, սանիտարական մաքրման աշխատանքների ծավալները, աղբի հավաքման, պահման, փոխադրման, տեղադրման, տեսակավորման և վնասագերծման ձևերն ու մեթոդները, անհրաժեշտ մեքենա-մեխանիզմներին ներկայացվող պահանջները, սանիտարական մաքրման ենթակա հուշարձանների տեղակայումը:

Հաշվեքննությանը «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի պահանջին բավարարող լիարժեք փաստաթուղթ չի ներկայացվել, փոխարենը տրամադրվել է համայնքի ավագանու կողմից հաստատված «Համայնքի վարչական տարածքում աղբահանության իրականացման ժամանակացույցն՝ ըստ աղբամանների տեղաբաշխման», որն իրենից ներկայացնում է համայնքի վարչական տարածքում աղբահանության իրականացման ժամանակացույցը, աղբամանների տեղադրման վայրերը (հասցեները), աղբամանների տեսակները, չափսերը, քանակները, մեքենայի երթուղին, յուրաքանչյուր մեքենային ամրացված տարածքը, բանվորի քանակը: Հաշվեքննությանը տրամադրվել է նաև «Սանիտարական մաքրման աշխատանքներում բանվորի տեղաբաշխման» վերաբերյալ փաստաթուղթ, որը համայնքի ավագանու կողմից չի հաստատվել:

Առկա է անհամապատասխանություն «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 4-րդ կետի մասով, այն է՝ համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները պետք է պարտադիր և պարբերաբար իրականացվեն սույն օրենքով նախատեսված սանիտարական մաքրման սխեմային համապատասխան:

Առկա է անհամապատասխանություն «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 6-րդ կետի

2017-2018 թթ. ընթացքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման նախահաշիվները կազմվել են առանց սանիտարական մաքրման սխեմաների հաստատման:

մասով համայնքում օգտահանման ենթակա թափոնների տեսակավորում չի կատարվել, օգտագործման ու վերամշակման համար պայմաններ են ստեղծվել, որոնք կնվազեցնին աղբավայրերում տեղադրվող թափոնների ծավալները:

Հեղևանք

Արդյունքում, 2017 թ. առաջին կիսամյակի ընթացքում քաղաքապետարնն, իրականացնելով աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները, հնարավորություն չի ունեցել

պատշաճ վերահսկողություն իրականացնել կատարվող աշխատանքների նկատմամբ, քանի որ ծառայությունը մատուցողը և վերահսկողը նույն մարմինն է:

Համայնքի 2017-2018թթ. աղբահանության և սանիտարական մաքրման նախահաշիվները կազմվել են առանց սանիտարական մաքրման սխեմաների պատշաճ հաստատման, նախահաշիվներում առկա ծախսերի հիմնավորումը հաշվեքննությանը չի ներկայացվել, մասնավորապես՝ համայնքում առաջացող աղբի քանակների ծավալների և քաշի հաշվառում չի տարվել, իսկ սանիտարական մաքրման օրական մակերեսների հաշվարկը կատարվել է թերի, որի պատճառով հնարավոր չի որոշել սանիտարական մաքրման աշխատանքներում ընդգրկվելիք աշխատողների ճիշտ թվաքանակը:

Առաջարկ

Համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները իրականացնելիս առաջնորդվել «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ և 6-րդ կետերի, 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի և 13-րդ հոդվածի պահանջներով:

Համայնքապետարանի դիրքորոշումը

“Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին” ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջների անհամապատասխանությունը վերացվել է և 2017թ. երկրորդ կիսամյակից սկսած համայնքի աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները իրականացվել են “Գյումրու կոմունալ ծառայություն” համայնքային բյուջետային հիմնարկի միջոցով:

“Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին” ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի մասով անհամապատասխանությունը առաջիկայում կուղղենք և կլրացնենք այն պահանջները, որոնք ընդգրկված չեն եղել համայնքի ավագանու կողմից հաստատված փաստաթղթում:

“Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին” ՀՀ օրենքի 4-րդ հոդվածի 6-րդ կետի մասով նախատեսված միջոցառումները չեն կատարվել, քանի, որ 2017թվականին ՀՀ Կառավարությունը Ասիական Զարգացման բանկի ֆինանսավորմամբ նախատեսում էր մարզերում ստեղծել նոր աղբավայրեր, որտեղ իրականացվելու էին նաև կոշտ թափոնների վերամշակման գործառնություններ: Ոսումնասիրությունների արդյունքում Շիրակի մարզում որոշվել էր նման վայր ընտրել Ախուրյանի տարածաշրջանի Բենիամին համայնքի վարչական տարածքը, որ նախատեսվում էր կատարել աղբի տեղափոխում, ծավալների, կշռի որոշում, տեսակավորում և վերամշակում:

18. ՀՀ առողջապահության նախարարի 22.12.2009թ. թիվ 25-Ն հրամանով հաստատված սանիտարական կանոնների և նորմերի մասով արձանագրված անհամապատասխանությունների վերաբերյալ

Անհամապատասխանություն

ՀՀ առողջապահության նախարարի 22.12.2009թ.թիվ 25-Ն հրամանով հաստատվել է «Բնակավայրերի տարածքների սանիտարական պահպանմանը, սպառման թափոնների հավաքմանը, պահմանը, փոխադրմանը, մշակմանը, վերամշակմանը, օգտահանմանը, վնասազերծմանը և թաղմանը, սպառման թափոնների գործածության ոլորտում աշխատանքներ իրականացնող անձնակազմի աշխատանքային անվտանգությանը ներկայացվող հիգիենիկ պահանջների թիվ 2.1.7.002-09 սանիտարական կանոնները և նորմերը»: Համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքների կատարման ընթացքում արձանագրվել են հետևյալ անհամապատասխանությունները կապված վերը նշված հրամանի հետ:

Հաշվեքննությամբ պարզվել է, որ համայնքում իրականացվող աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքների կատարման ընթացքում չի պահպնվել առողջապահության նախարարի վերը նշված հրամանի հետևյալ պահանջները՝ մասնավորապես.

- 1.Չի պահպանվում փողոցում աղբամանների միջև հեռավորության չափորոշիչը (սանիտարական կանոններ և նորմեր թիվ 2.1.7.002-09 կետ 21),
- 2.Աղբահավաքման կոնտեյներները չունեն կափարիչներ (սանիտարական կանոններ և նորմեր թիվ 2.1.7.002-09 կետ 11),
- 3.Աղբատար փոխադրամիջոցների թափքերը չեն ախտահանվում աղբաթափման վայրում՝ աղբահանությունը իրականացնող կազմակերպության կողմից՝ քլորակրի (10 %), լիզոլի (5-8%) կրեոլինի (5-8%), նավթալիզոլի (10-15%), ֆենոլի (3-5%) նատրիում մետասիլիկատի (1-3%) ախտահանիչ լուծույթներով (սանիտարական կանոններ և նորմեր թիվ 2.1.7.002-09 կետ 19),
- 4.Աղբավայրը չունի տնտեսակենցաղային գոտի, կոնտեյներների և աղբատար փոխադրամիջոցների լվացման հարթակ ու սարքավորումներ, տեխնիկական ջրի պահուստային տարողություն (սանիտարական կանոններ և նորմեր թիվ 2.1.7.002-09 կետ 22),
- 5.Աղբավայրի տարածքը շրջապատից մեկուսացված չէ ցանկապատով (սանիտարական կանոններ և նորմեր թիվ 2.1.7.002-09 կետ 34-8),
- 6.Սպառման թափոնների աղբավայրում թափոնները հաճախ այրվում են (սանիտարական կանոններ և նորմեր թիվ 2.1.7.002-09 կետ 35):

**Քաղաքային աղբավայրը
ցանկապատված ու
անանձնացված չէ և բավականին
մոտ է գտնվում բնակելի
տարածքին:**

Հեղևանք

Արդյունքում, քաղաքային աղբավայրը բավականին մոտ է բնակելի տարածքին:

Այստեղ չկան աղբամանների կամ մեքենաների լվացման համար նախատեսված վայրեր: Հեռացվող թափոնները ուղղակիորեն բեռնաթափվում ու խառնվում են (հիմնականում առանց տոփանման) թափոնների հավաքագրման առաջնային գծում: Աղբավայրը ցանկապատված և առանձնացված չէ: Աղբավայրում թաղվել են նաև սատկած կամ վնասազերծված կենդանիների դիակներ՝ մասնավորապես նշված աղբավայրում են թաղվել 2017-2018թթ. ընթացքում համայնքի կողմից վնասազերծված թափառող շների դիակները: Նվազագույն ընդունելի շահագործում իրականացնելու համար աղբավայրն ապահովված չէ անհրաժեշտ քանակությամբ և որակի մեքենա- մեխանիզմներով:

Առաջարկ

Համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքները կատարելիս առաջնորդվել ՀՀ առողջապահության նախարարի 22.12.2009թ. թիվ 25-Ն հրամանով հաստատված “Բնակավայրերի տարածքների սանիտարական պահպանմանը, սպառման թափոնների հավաքմանը, պահմանը, փոխադրմանը, մշակմանը, վերամշակմանը, օգտահանմանը, վնասազերծմանը և թաղմանը, բնակավայրերի տարածքների սանիտարական պահպանման, սպառման թափոնների գործածության ոլորտում աշխատանքներ իրականացնող անձնակազմի աշխատանքային անվտանգությանը ներկայացվող հիգենիկ պահանջների թիվ 2.1.7.002-09 սանիտարական կանոնների և նորմերի” 11-րդ, 21-րդ, 19-րդ, 22-րդ, 34-8-րդ և 35-րդ կետերի պահանջներով:

Համայնքապետարանի դիրքորոշումը

Աղբահանության կոնտեյներները չունեն կափարիչներ: Փորձը ցույց է տվել, որ ազգաբնակչությունը չի օգտվելու նման աղբարկղերից, ուստի նպատակահարմար չէ լրացուցիչ ծախս կատարել կափարիչների տեղադրելու համար:

Աղբատար ավտոմեքենաների թափքերը չեն ավտահանվում: Նկատի ունենալով, որ աղբադաշտում նման հնարավորություն չկա, մեքենաների թափքերը հաճախակի լվացվում են ավտովազման կետերում: 2020թ. սուբվենցիոն ծրագրերով նախատեսված է ձեռք բերել ավտովազման 2 հատ սարքավորում: Դրանք կտեղադրվեն ավտոպարկում և աղբադաշտում, որով հարցը վերջնականապես կկարգավորվի:

Աղբավայրի տարածքը մեկուսացված չէ ցանկապատով: Նկատի ունենալով, որ առաջիկայում կկառուցվի աղբի վերամշակման գործարան և եղած աղբը նույնպես կտեղափոխվի այդ գործարան, ուստի նպատակահարմար չէ լրացուցիչ մեծ ծախսեր կատարել տարածքը ցանկապատելու համար: Այս պահին աղբավայրի տարածքը երեք կողմերով առանձնացված է շրջակա միջավայրից երկրաշարժի փլատակների և շինարարական աղբի տեղադրման արդյունքում: Սպառման թափոնների աղբավայրում թափոնները հաճախ այրվում են: Իրոք, աղբի ինքնայրման դեպքեր լինում են, բայց արտանետումները մթնոլորտ չափվել է մասնագետների կողմից և համապատասխանում է թույլատրելի նորմաներին: Հարկ է նշել, որ քաղաքային աղբավայրը գործում է 1954 թվականից, իսկ Մուշ 2-2 թաղամասը կառուցվել է 2011 թվականին: Ժամանակին թաղամասի կառուցման տարածքի ընտրությունն է սխալ կատարվել:

Սատկած կամ վնասազերծված կենդանիների դիակները թաղվել են ոչ թե աղբավայրի տարածքում, այլ մինչև աղբավայր հասնելը մոտ 1կմ հեռավորության վրա գտնվող 6-7 մետր խորություն ունեցող խրամատում:

19. Աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատակիցների աշխատավարձերի վերաբերյալ

Անհամապատասխանություն

2017-2018թթ. համար հաստատված հաստիքացուցակներով յուրաքանչյուր տարի նախատեսվել և պահվել են 145 սանիտարական մաքրման գծով բանվորներ: Սանիտարական մաքրման բանվորների թվաքանակի հաշվարկի համար հաշվեքննությանը ներկայացվել է «Համայնքի սանիտարական մաքրման բանվորների տեղաբաշխման վերաբերյալ» տեղեկատվություն: Ըստ տեղեկատվության ընդհանուր մաքրվող մակերեսը պայմանականորեն բաժանվել է 18 տարածքների, որոնց մեջ ներառված են որոշակի թվով փողոցներ և հրապարակներ: Ըստ ներկայացված տեղեկատվության, սանիտարական մաքրման ընդհանուր մակերեսը կազմում է 856742 քմ /ճանապարհների երթևեկելի մասից՝ որպես մաքրվող տարածք, ընդգրկվել է 6 մ, իսկ որոշակի փողոցներ մաքրվում են երկու կամ երեք օրը մեկ անգամ/, իսկ օրական մաքրվող ընդհանուր մակերեսը, ըստ կատարված հաշվարկի, կազմել է 482590 քմ, որտեղ երթևեկելի մասից ընդգրկված է 3մ, և հաշվի է առնվել փողոցների մաքրման հաճախականությունը: Այսպիսով, ըստ սանիտարական մաքրման բանվորների տեղաբաշխման տեղեկատվության, ստացվում է, որ մեկ բանվորին միջինը օրական բաժին է ընկնում 2475քմ-ից մինչև 6000 քմ մաքրվող տարածք, այսինքն՝ բանվորների միջև մաքրվող տարածքների բաժանումը կատարվել է անհավասարաչափ:

Հետևանք

Առկա է անհամապատասխանություն «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի մասով, համայնքի ավագանին 2017-2018 թվականների համար չի հաստատել համայնքի սանիտարական մաքրման ենթակա տարածքները, սանիտարական մաքրման աշխատանքների ծավալները:

Սանիտարական մաքրմանը բաժին ընկնող տարածքների հաշվարկները թերի կատարելու հետևանքով սանիտարական մաքրման աշխատակիցների միջև աշխատանքների բաշխումը կատարվել է անհավասարաչափ: Կնքված աշխատանքային պայմանագրերում աշխատավարձի չափը բոլորի համար հավասար է և աշխատողներին վճարվել է հավասարաչափ աշխատավարձ:

Առաջարկ

Համայնքի ավագանու հաստատմանը ներկայացնել համայնքի սանիտարական մաքրման ենթակա տարածքները, սանիտարական մաքրման աշխատանքների ծավալները, աշխատողների հետ աշխատանքային պայմանագրերը կնքել ելնելով նրանց կողմից տվյալ աշխատանքում ներգրավվածության աստիճանից:

Համայնքապետարանի դիրքորոշումը

Աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատակիցների աշխատավարձի վերաբերյալ: Մաքրող բանվորների կողմից ավելի մակերեսների տարբերությունը կախված է նրանից, թե ինչպիսի աղտոտվածություն ունեն տվյալ փողոցները կամ հրապարակները: Բացի դրանից դա կախված է նրանից, թե ինչ հաճախականությամբ են մաքրվում փողոցները: Ընդհանուր ծանրաբեռնվածությունը բոլոր բանվորների մոտ գրեթե հավասար են և բանվորների կողմից այդ առիթով երբեք դժգոհություն չի առաջացել:

20. Աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքների կատարման ընթացքում ծախսված վառելանյութի և ավտոյուղերի ծախսի վերաբերյալ

Անհամապատասխանություն

Ավտոյուղերի ծախսը 2017թ. ընթացքում կազմել է 3,810.3 հազ. դրամ և 2018թ.՝ 1,984.5 հազ. դրամ, կամ 2018թ. ավտոյուղերի ծախսը մոտ 2 անգամ ավելի պակաս է 2017թ. ծախսի նկատմամբ: Պետք է նշել, որ ավտոմեքենաների ավտոյուղերի փոխարինման համար առկա չէ որևէ հաշվառում՝ կապված ավտոմեքենաների կատարած իրական վազքի և հատուկ մեխանիզմի աշխատաժամանակի հետ:

Վառելանյութի ծախսի դուրս գրման համար հիմք են հանդիսացել լրացված ավտոյուղեգրերը: Աղբահանության և սանիտարական մաքրման աշխատանքներում ներգրավված մեքենամեխանիզմների ավտոյուղեգրերի ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ ավտոյուղեգրերը հիմնականում լրացվել են թերի, մասնավորապես՝ ավտոյուղեգրերում չի նշվել մեքենաների մեկնման և ժամանման վայրերը, կատարած երթերը, մեքենաների ցուցիչների տվյալները և այլն: Պետք է նշել, որ շահագործված մեքենամեխանիզմների ցուցիչները որոշ դեպքերում չեն աշխատել և ուղեգրերում արձանագրված վազքերի և հատուկ մեխանիզմի ժամային տվյալները լրացվել են գործարանային նորմերով՝ ստացված վառելիքի ընդհանուր քանակությունից կատարելով հաշվարկ՝ կիրառելով մեքենամեխանիզմների վառելիքի ծախսի գործարանային նորմատիվները: Մասնավորապես՝ ավտոյուղեգրերում վառելիքի ծախսի բաշխումը 2018թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում կատարվել է հետևյալ սխեմայով՝ 65% վառելիքի ծախսը բաժին է ընկել հատուկ տեխնիկայի մեխանիզմի շահագործմանը և 35%-ը՝ ավտոմեքենայի կատարած վազքին, իսկ 2017թ. հունվարի 1-ից մինչև 2018թ. հոկտեմբերի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի համար գործել է նույն սխեման, սակայն հստակ տոկոսային բաժանում չի կիրառվել: Պետք է նշել որ նշված տոկոսային